

"Атырау облыстық жедел
медициналық жәрдем станциясы"
ШЖҚ КМК директорының
бұйрығымен бекітілген
№ 133-н/к 18.12, 2025 жыл

**Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт
Атырау облысы Денсаулық сақтау басқармасының "Атырау облыстық
жедел медициналық жәрдем станциясы" ШЖҚ КМК**

1.Жалпы ережелер

1.Осы "Атырау облыстық жедел медициналық жәрдем станциясы" шаруашылық жүргізу құқығындағы коммуналдық мемлекеттік кәсіпорнының сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты "Атырау облысының Денсаулық сақтау басқармасы" мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі-Стандарт) "сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" 2015 жылғы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңының 10-бабына, Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының бұйрығына сәйкес әзірленді. 2024 жылғы "31" желтоқсан № 285 " Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу бойынша әдістемелік ұсынымдар.

2.Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты әзірлеуші "Атырау облыстық жедел медициналық жәрдем станциясы" ШЖҚ КМК "Атырау облысының Денсаулық сақтау басқармасы" ММ (бұдан әрі – кәсіпорын) болып табылады.

3.Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттардың мақсаты кәсіпорында сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесін белгілеу болып табылады.

4.Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттардың міндеттері:

1)кәсіпорын қызметкерлерінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлықты қалыптастыру;

2)кәсіпорын қызметкерлерінің белгіленген қағидаларды мүлтіксіз сақтауға бағытталған іс-әрекеттері мен шешімдерін айқындау;

3)сыбайлас жемқорлықты уақтылы анықтау, олардың жағымсыз салдарын болдырмау.

5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттардың негізгі қағидаттары:

1)зандылық;

2)адам мен азаматтың құқықтарын, бостандықтары мен заңды мүдделерін қорғаудың басымдығы;

3)жариялылық және ашықтық;

4)сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларын жүйелі және кешенді пайдалану;

5)сыбайлас жемқорлықтың алдын алу шараларын басым қолдану;

6)сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін жазаның бұлтартпастығы.

2. Кәсіпорын қызметкерлерінің мінез-құлық ережелері

2.1 Кәсіпорынның қызметкерлері мен лауазымды тұлғалары өз қызметінде міндетті:

1) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға, сыбайлас жемқорлық әрекеттерін ашуға белсенді қатысуға және Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының сақталуына дербес жауапты болуға;

2) адал, әділ, қарапайым болуға, жеке тұлғалармен, заңды тұлғалардың өкілдерімен және әріптестерімен қарым-қатынаста жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларды сақтауға, сыпайылық пен әдептілік танытуға;

3) қабылданатын шешімдердің заңдылығы мен әділдігін қамтамасыз етуге міндетті;

4) жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын шешімдер қабылдаудың ашықтығын қамтамасыз етуге міндетті;

5) Қазақстан халқының бірлігі мен елдегі ұлтаралық келісімді нығайтуға ықпал етуге, мемлекеттік және басқа тілдерге, Қазақстан халқының салт-дәстүрлеріне құрметпен қарауға;

6) өзінің іс-әрекетімен және мінез-құлқымен қоғам тарапынан сынға себеп бермеуге, сын үшін қудалауға жол бермеуге, кемшіліктерді жою және өз қызметін жақсарту үшін сындарлы сынды пайдалануға;

7) шындыққа сәйкес келмейтін мәліметтерді таратпауға;

8) мүліктік игіліктер мен қолайлылықтарды алу немесе алу мақсатында таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдаланбауға;

9) ішкі тәртіпті мүлтіксіз сақтауға, өзінің қызметтік міндеттерін адал, бейтарап және сапалы орындауға, жұмыс уақытын ұтымды және тиімді пайдалануға;

10) мемлекеттік қызметтерді тұтынушы ретінде халықтың сұраныстарына толығымен бағдарлана отырып, көрсетілетін мемлекеттік қызметтердің сапасын арттыру жөнінде тұрақты негізде шаралар қабылдауға міндетті;

11) заңда тәртіптік, әкімшілік не қылмыстық жауаптылық көзделген теріс қылықтар мен өзге де құқық бұзушылықтар жасауға жол бермеуге;

12) жеке және заңды тұлғалардың өз құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыруын қиындататын әрекеттерге (әрекетсіздікке) жол бермеуге;

13) өзінің лауазымдық өкілеттіктерін және онымен байланысты мүмкіндіктерді жеке мүліктік және мүліктік емес пайда алу үшін пайдаланбауға міндетті.

2.3. Өз құзыреті шегінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде:

1) өз лауазымдық өкілеттіктеріне сәйкес функцияларды жүзеге асыруға;

2) Еңбек жүктемесін олардың жұмыс тәжірибесі мен атқаратын лауазымдарын ескере отырып, бағыныстағы қызметкерлер арасында біркелкі бөлуге;

3) қарамағындағылар қызметінің нәтижелерін бағалау, сондай-ақ оларға көтермелеу және жазалау шараларын қолдану кезінде әділдік пен объективтілік танытуға;

4) бағынысты қызметкерлерге қатысты негізсіз айыптауларға, дөрекілік, адамның қадір-қасиетін қорлау, әдепсіздік, дұрыс емес мінез-құлық фактілеріне жол бермеуге;

5) бағынысты қызметкерлердің лауазымдық міндеттерінен тыс, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келетін анық орындалмайтын өкімдер, тапсырмалар бермеуге;

6) қызметтік емес немесе жеке тапсырмаларды орындау үшін бағынысты қызметкерлерді тартуға жол бермеуге;

7) бағынысты қызметкерлердің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауына ықпал ететін себептер мен жағдайларды жоюға;

8) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бағынысты қызметкерлер тарапынан сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларын бұзу фактілерінің алдын алуды және жолын кесуді қамтамасыз етуге;

9) мүдделер қақтығысын болғызбау және реттеу жөнінде уақтылы шаралар қабылдауға; 10) жасалған немесе жасалатын сыбайлас жемқорлық әрекеті туралы басшылыққа дереу баяндауға міндетті.

2.4. Кәсіпорындардың ішкі нормативтік құжаттарының жобаларын дайындау кезінде қызметкерлер мен лауазымды тұлғалар:

1) азаматтардың заңда белгіленген құқықтары мен бостандықтарын мүлтіксіз ескеруге;

2) кәсіпорынның және өзге де заңды тұлғалардың заңды мүдделерін бұзуға жол бермеуге;

3) ішкі нормативтік құжаттарда сыбайлас жемқорлық факторлары немесе олардың белгілері бар нормаларды пайдаланбауға;

2.5. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуға байланысты сатып алуды жүзеге асыру кезінде лауазымды тұлғаларға:

1) сатып алу үшін пайдаланылатын ақшалай қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсауға;

2) сатып алу процесінің ашықтығы мен ашықтығын қамтамасыз етуге міндетті;

3) Сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу;

4) атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және борышкерлердің бірыңғай тізіліміне енгізілген әлеуетті өнім беруші және (немесе) ол тартатын қосалқы мердігер (бірлесіп орындаушы) ретінде қатысуға жол бермеуге міндетті.

3. Өзге де шектеулер, тыйымдар мен талаптар

Кәсіпорын қызметкерлері керек:

1) Қазақстан Республикасы Президентінің саясатына адал болуға және оны дәйекті түрде іске асыруға;

2) заңдылық қағидатын басшылыққа алуға, Қазақстан Республикасы Конституциясының, заңдарының және өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын қатаң сақтауға;

3) еңбек тәртібін мүлтіксіз сақтауға, берілген өкілеттіктерге адал, бейтарап билік етуге, өзінің лауазымдық міндеттерін тиісінше орындауға;

4) мемлекеттік және меншіктің сақталуын қамтамасыз етуге, оны ұтымды, тиімді және тек қызметтік мақсаттарда пайдалануға;

5) кәсіпорынды сатып алу үшін пайдаланылатын ақшалай қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсауға;

6) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылда, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды ашуда белсенділік танытуға;

7) құпиялылықты сақтауға және үшінші тұлғаларға қызметтік, коммерциялық (оның ішінде бағалы қағаздар нарығында), банктік құпияны, микрокредит беру құпиясын, коллекторлық қызмет құпиясын, сақтандыру, зейнетақы жинақтары, жеке салымдар (жинақтар) құпиясын, мемлекеттік құпияларды және өзге де ақпаратты тасымалдаушылардың кез келген түрлерінде қабылдау үшін қолжетімді кез келген нысанда жария етпеуге, автоматтандырылған ақпараттық жүйелермен жұмыс істеу кезінде алынған ақпаратты қоса алғанда, өзінің лауазымдық өкілеттіктерін орындау кезінде алынған (оларға қолжетімділік болған кезде), жағдайларды қоспағанда, Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген;

8) мүдделер қақтығысын болғызбау және шешу жөнінде шаралар қабылдауға;

9) егер мүдделер қақтығысы болса, лауазымдық міндеттерді орындауды тоқтатуға;

10) кәсіпорынның оң имиджін сақтауға: мінез-құлықтың әдептілік нормаларын сақтауға, лауазымдық міндеттерін орындау, мемлекеттік қызметтер көрсету және жеке тұлғалармен және заңды тұлғалардың өкілдерімен басқа да сыртқы және ішкі өзара іс-қимыл жасау кезінде дұрыс мінез-құлық көрсетуге міндетті.

11. Кәсіпорынның қызметкері мен лауазымды адамына мыналарға тыйым салынады:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген сыбайлас жемқорлықпен ұштасқан немесе сыбайлас жемқорлық үшін жағдай жасайтын, заңнамада белгіленген әкімшілік және (немесе) қылмыстық жауаптылыққа (сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға) әкеп соғатын кінәлі әрекеттерді жасауға;

2) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамаға сәйкес мемлекеттік функцияларды орындаумен сыйыспайтын қызметті жүзеге асыруға;

3) басқа адамдарды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндіру немесе көтермелеу;

4) басқа мемлекеттік органдардың, ұйымдардың қызметіне заңсыз араласуға;

5) кәсіпорынның қалыпты жұмыс істеуіне және лауазымдық міндеттерін орындауға кедергі келтіретін іс-әрекеттерге қатысуға;

6) агенттікке келіп түскен және жұмыс бойынша ілгерілеген кезде Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделмеген артықшылықтар (протекционизм, отбасылық) беруге міндетті;

7) өзінің жақын туыстарының (ата-аналарының, балаларының, асырап алушыларының, асырап алынған балаларының, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сіңлілерінің, аталарының, әжелерінің, немерелерінің), жұбайының (зайыбының) және (немесе) жекжаттарының (ата-анасы бір және ата-анасы бөлек) материалдық мүдделерін қанағаттандыруға байланысты мәселелерді шешу кезінде өзінің лауазымдық өкілеттіктерін пайдалануға жұбайының (зайыбының) бауырлары, ата-аналары мен балалары;

8) өзінің жақын туыстарының (ата-аналарының, балаларының, асырап алушыларының, асырап алынған балаларының, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сіңлілерінің, аталарының, әжелерінің, немерелерінің), жұбайының (зайыбының) және (немесе) жекжаттарының (ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сіңлілерінің, жұбайының (зайыбының) ата-аналары мен балаларының) бірлескен жұмысы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамаға сәйкес;

9) егер мүдделер қақтығысы болса, лауазымдық міндеттерін атқаруға;

10) өзінің лауазымдық жағдайын мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу мақсатында пайдалануға;

11) заңды және жеке тұлғалардан немесе олардың өкілдерінен жеке өзі немесе делдалдар арқылы өздерінің лауазымдық өкілеттіктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді пайдалануға байланысты заңсыз мүліктік игіліктер мен артықшылықтарды не мүліктік пайда, ақша, көрсетілетін қызметтер түріндегі және өзге де нысандардағы кез келген сыйақыны алу үшін өз өкілеттіктерін өзге де пайдалануды қабылдауға;

12) кредиттер, несиелер алуда, бағалы қағаздарды, жылжымайтын мүлікті және өзге де мүлікті сатып алуда Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделмеген артықшылықтарды пайдалануға;

13) өзінің қызметтік қызметін материалдық-техникалық, қаржылық және ақпараттық қамтамасыз ету құралдарын, басқа да мемлекеттік мүлікті және қызметтік ақпаратты қызметтік емес мақсаттарда пайдалануға;

14) мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтарды алу немесе алу мақсатында ресми таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдалануға;

15) "ойын бизнесі туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген ұйғарымға жататын ойын мекемелерінде құмар ойындарға және (немесе) бәс тігуге, сол сияқты осы үшін бөлінбеген орындарда немесе желілерді пайдалану арқылы өткізілетін құмар ойындарға және (немесе) бәс тігуге қатысуға Телекоммуникациялар, оның ішінде Интернет желілері.

4. Қорытынды ережелер

4.1.Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды кәсіпорын қызметкерлері мен лауазымды тұлғалары сақтауға міндетті.

4.2.Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, кәсіпорынның қызметкерлері мен лауазымды адамдары сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды сақтамағаны үшін тәртіптік жауаптылықта болады.

4.3.Кәсіпорын қызметкерлері мен лауазымды тұлғаларының сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды сақтауын бақылау тиісті бөлімшелердің басшыларына жүктеледі.